ALIUPSEERILIITTO RY

Helsinki 27.3.2017

Suomen eduskunta
Puolustusvaliokunta
PuV@eduskunta.fi

Asia: VNS 3/2017 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko

Aliupseeriliitto ry:n lausunto Valtioneuvoston puolustusselonteosta; puolustushallinnon henkilöstöresurssit selontekokaudella

Pyydettynä lausuntona Aliupseeriliitto ry lausuu kunnioittaen seuraavaa.

1. Yleistä

Valtioneuvoston puolustusselonteko on suora jatkumo ulko- ja turvallisuuspoliittiselle selonteolle viime vuodelta ja sellaisenaan varsin yllätyksetön. Ilmavoimien hävittäjähankinnan ja merivoimien Laivue 2020 -hankkeen poliittisen perustan ja rahoituksen tuen varmistaminen on puolustusselonteossa sen kova ydin.

Selonteossa on 33 sivuun tiivistetty yli 20 otsikon ja alaotsikon verran puolustuksen toimintaympäristön kuvausta ja puolustuksen kehittämistä. Niukalla esitystavalla on kääntöpuolensa; moni kirjaus herättää enemmän kysymyksiä kuin antaa vastauksia. Se miten eri toimenpiteet resursoidaan ja toteutetaan jää pitkälti jatkotöiden varaan. Tämä koskee erityisesti myös henkilöstötoimia.

2. Henkilöstönäkökulma selontekokaudella; yleistä

Henkilöstön osalta kirjaus puolustusvoimien henkilöstön noin 12 000 henkilön vähimmäistarpeesta on tervetullut linjaus. Se turvaisi, että henkilöstöä ei voitaisi mykyisestä ainakaan vähentää. Tämä vähimmäistarve riittäisi selonteon mukaan nykyisten tehtävien toteuttamiseen. Tämä taas ei enää pidä paikkaansa.

Kyseinen henkilöstömäärä ei ole riittävä nykyistenkään tehtävien hoitoon. Tästä esimerkkinä puolustusvoimauudistuksen keskeinen henkilöstötavoite kaksi ja puoli kouluttajaa koulutusjoukkuetta kohti, jota ei ole yleisesti saavutettu eikä tulla saavuttamaan. Myöskään esimerkiksi merivoimissa alushenkilöstö ei riitä pitämään kulussa kaikkia tarvittavia aluksia vaan henkilöstöä joudutaan vuorottelemaan ja täydentämään toisista aluksista.

Samoin erityyppisten hallinnollisissa sekä eri tukitoimissa olevan henkilöstön merkittävä vähentäminen on siirtänyt nämä tehtävät jäljellä olevan henkilöstön tehtäviksi. Esimerkiksi perusyksiköissä päällikön, vääpelin ja kouluttajahenkilöstön taakaksi. Työ sinällään ei ole vähentynyt yhtään. Tämä on johtanut siihen, että väki väsyy. Ammattiliitot tekivät selvityksen merivoimien alushenkilöstön osalta, joka osoitti uupumuksen lisääntyneen. Sama havainto on tehty myös yleisemmin puolustusvoimien omin selvityksin. Asiaa on käsitelty muun muassa puolustusvoimien yhteistoimintaelimessä.

ALIUPSEERILIITTO RY

Helsinki 27.3.2017

3. Uudet suorituskyvyt ja muu kehittäminen

Aliupseeriliitto on huolissaan siitä, mistä henkilöstövoimavarat puolustuselonteossa mainittuihin eri uusiin suorituskykyihin, valmiuden kehittämiseen, useisiin eri muihin kehittämiskohteisiin, kohdentamisiin ja muutoksiin otetaan. Puolustusvoimien suunnitelmissa ei ole henkilöstön määrän lisääminen. Päinvastoin. Henkilötyövuosien määrän on suunniteltu edelleen laskevan noin 150 henkilötyövuodella vuoteen 2021 se mukaan lukien. Edellä mainitut kehittämistoimet tehdään olemassa olevasta henkilöstökokoonpanosta henkilöstöä uudelleen kohdentamalla.

Johtopäätös:

Puolustusselonteon henkilöstövaikutukset selontekokokaudella tulevat edellä esitetyistä syistä leikkaamaan puolustusvoimien henkilöstövoimavaroja sekä suhteellisesti että absoluuttisesti. Työtä tehdään muutaman sadan henkilötyövuoden verran enemmän vähenevällä henkilöstöllä. Tosiasiallisesti henkilöstökehittäminen tapahtuu supistuvassa määrin vaikka selonteossa luodaan vaikutelma henkilöstöresurssit turvaavasta toiminnasta.

Esitykset:

Aliupseeriliitto ry esittää, että eduskunta ottaa vuotuisissa puolustusbudjetin käsittelyssään edellä esitetyn huomioon siten, että sotilaallisen maanpuolustuksen palkkausmenomomentin laskeva trendi saadaan käännettyä ja että puolustusvoimien henkilöstöbudjetti kattaa täysimääräisesti puolustusselonteon linjausten mukaisten toimenpiteiden henkilöstömenot.

Aliupseeristoon kohdentuvina toimina tämä tarkoittaisi, että aliupseeriston noin 600 avointa virkaa (n. 20 % aliupseerien kokonaismäärästä) voitaisiin ryhtyä täyttämään ja tältä osin helpottaa vallitsevaa tilannetta.

Mika Oranen
Puheenjohtaja
Aliupseeriliitto ry
044-977 7282
mika.oranen@aliupseeriliitto.fi